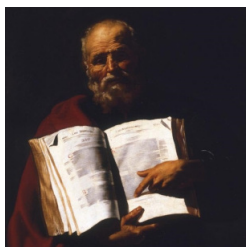

Sv. Barnabáš, apoštol a milánsky biskup

11. júna 2023 ✚ Svätec týždňa

Písmo sväté nám hovorí o sv. Barnabášovi len málo a síce to, že «bol muž dobrý, plný viery a naplnený Duchom Najsvätejším.»

Životopisné údaje

Narodil sa na ostrove Cyprus bohatým židovským rodičom z rodu Levi. Jozef, ako sa predtým volal, navštevoval v mladosti v Jeruzaleme školu slávneho učiteľa Gamaliela a tu spriatelil sa s nadaným mladým mužom – Šavlom, neskôr horlivým apoštolom Pavlom. Prví Cirkevní Otcovia a sv. Lukáš ho volajú apoštolom, hoci nebol z tých dvanástich, ktorých Spasiteľ k apoštolskému úradu povolal; to preto, že ho Duch Svätý povolal mimoriadnym spôsobom a že na šírení sv. Evanjelia mal veľkú účasť svojou horlivosťou.

Keď sa u slávneho Gamaliela vo Sv. písme dokonale vyučil, túžil spolu so Šavlom a ďalšími nábožnými Židmi po príchode Vykupiteľa, o ktorom sa vo Sv. písme toľko krásneho dočítal. Najvyšší židovský kňaz ustanovil ho za levítu (dedičný pomocník kňaza) pri Jeruzalemskom chráme a bol by zaiste postúpil na vysokú kňazskú hodnosť, keby sa nebol vtedy Ježiš na zemi zjavil a svojím učením a zázrakmi ako opravdivý Vykupiteľ ukázal.

Anonimo lombardo, S. Barnaba, evangelizzatore di Milano, XVII sec., Quadreria Arcivesc., Milano

Sv. Barnabáš, evanjelizátor mesta Miláno

zdroj: wikimedia commons

Keď Ježiš Kristus zhromaždil okolo seba 72 učeníkov, bol nábožný a učený Jozef medzi nimi. A bol taký šťastný, že sa stretával so Spasiteľom, počúval z jeho vlastných úst slová večného života, videl Ježiša zomierať, po Zmŕtvychvstaní s učeníkmi sa stretnúť a rozprávať a na nebo vstúpiť. Keď apoštoli založili v Jeruzaleme (prvú) kresťanskú cirkev, stal sa Jozef jedným z prvých a najhorlivejších hlásateľov sv. Evanjelia.

Jeho rodičia zanechali mu v Jeruzaleme dom a tiež statky neďaleko mesta. V tom dome sa zhromažďovali apoštoli a on bol jeden z prvých, ktorý svoje statky predal a utržené peniaze odovzdal apoštolom, aby boli rozdelené medzi údy mladej Cirkvi. Jeho príklad nasledovali mnohí. A skutky apoštolské rozprávajú, že medzi prvými kresťanmi v Jeruzaleme panoval bratská jednomyselnosť a spoločnosť majetku a že boli len jedno srdce a jedna duša. Tento jeho krásny príklad, jeho nábožnosť, učenosť a horlivosť boli príčinou, že ho sv. apoštoli využívali k hlásaniu sv. Evanjelia a že jeho meno často sa spomína v dejinách skutkov apoštolských.

Jozef sa často schádzaval s priateľom svojej mladosti – Šavlom a usiloval sa, aby ho presvedčil o mesiášskom poslaní Ježiša Krista. Akým horlivým obrancom nového učenia bol Jozef, takým bol jeho horlivým prenasledovateľom Šavel. Keď sa však Šavel na ceste do Damasku divotvorným spôsobom ku Kristovi obrátil, po tri roky chodil po svete a sv. Evanjelium ohlasoval, a potom sa do Jeruzalema vrátil: nechceli ho kresťania do svojej spoločnosti prijať, lebo mu nedôverovali. Jozef Šavla poznal dobre a preto sa zastal priateľa zo svojej mladosti, zoznámil ho sv. apoštolmi Petrom a Jánom, ktorí ho srdečne prijali, rozprával ďalším apoštolom a mnohým veriacim, ako sám Spasiteľ zázračne povolal Šavla, teraz už Pavla, k apoštolskému úradu, ako Pavol neohrozene ohlasoval v Damasku učenie ukrižovaného Ježiša Krista. A sv. Pavol sa zdržal u sv. Petra v Jeruzaleme asi pätnásť. Od vtedy volali sv. apoštoli Jozefa Barnabášom, to znamená «syn útechy», pretože mal veľký dar zarmútených tešiť. A tak sa medzi Pavlom a Barnabášom obnovil priateľský zväzok a prinášal požehnané ovocie pre sv. Cirkev.

Po ukameňovaní sv. Štefana nastalo v Jeruzaleme prenasledovanie kresťanov. Mnohí Pánovi učeníci opustili mesto a rozišli sa do susedných krajín, aby ohlasovali sv. Evanjelium. Niektorí z nich prišli do Antiochie v Sýrii, kde obrátili na kresťanskú vieru mnohých Židov a pohanov založili miestnu cirkev. Aby sv. apoštoli túto zriadili, poslali tam Barnabáša a udelili mu biskupskú moc. Horlivo hlásal sv. Evanjelium, napomínal obrátených, aby boli stáli vo svätej viere, udeľoval im sviatosť birmovania, a tiež sám obrátil mnohých pohanov.

Sv. Pavol a sv. Barnabáš na apoštolskej ceste v Lystre

zdroj: wikimedia commons

Antiochia bola vtedy tretím hlavným mestom rímskeho cisárstva a centrom obchodu medzi Malou Áziou a Rímom. To Barnabáš vedel a preto zamýšľal, že toto mesto bude hlavným sídlom východných kresťanov, ktorí sa prihlásili z pohanstva k sv. náboženstvu. Horlivý apoštol cestoval roku 43 do Tarzu, kde sv. Pavol hlásal slovo Božie a prehovoril ho, aby sa s ním vrátil do Antiochie a pomáhal mu uskutočniť to veľké dielo.

Pavel s ním šiel a obaja potom po celý rok kázali a vysluhovali veriacim sv. sviatosti. A táto Božia Cirkev rástla a stala sa najväčšou. Veriaci menovali sa prví – kresťanmi, vyznačovali sa všetkými cnosťami, najmä láskou k blížnym.

Bolo to za vlády cisára Claudia v Ríme, keď na Východe vypukol a predovšetkým Palestína veľmi trpela. Kresťania v Antiochii vyzbierali medzi sebou hojné milodary a poslali ich po Pavlovi a Barnabášovi do Jeruzalema, aby ich k nohám apoštolov položili. Keď sa do Antiochie z Jeruzalema vrátili, vzali sebou Jána Marka (evanjelista Marek), Barnabášovho vnuka. Jedného dňa konali pobožnosť, modlili sa a postili, keď sa zrazu zjavil sa Duch Svätý a oznámil veriacim: «Oddeľte mi Šavla a Barnabáša k úradu, ku ktorému som ich povolal.» A všetci veriaci sa modlili a postili, a Duchom Svätým posilnení kňazi a učitelia vkladali na Pavla a Barnabáša svoje ruky a posvätili ich za apoštolov a prepustili.

Sv. Pavol a sv. Barnabáš, ktorých Ján Marek sprevádzal, išli do Seleukie (Seleukeia), sýrskeho mesta ležiaceho na pobreží a odtiaľ sa preplavili na ostrov Cyprus. A doraziac do Salamis, začali kázať Božie slovo v židovských školách. A keď pochodili celý ostrov až po mesto Paf, v ktorom sa nachádzala chýrna modlitebňa bohyně Venuše, obrátili tu aj rímskeho miestodržiteľa Lucia Sergia Paulusa. Tento ich zavolať k sebe, aby si vypočul Božie slovo. Čarodejník Elymas (prezývaný tiež Bar-Iesus) sa staval proti. A sv. Pavol ho prekial, že hneď oslepol. Keď videl miestodržiteľ tento div, hneď uveril v Ježiša Krista.

Obrátenie rímskeho miestodržiteľa Lucia Sergia Paulusa a prieky čarodejníka Elymasa

zdroj: wikimedia commons

Potom sa preplavili na breh Malej Ázie, prišli do mesta Perga v Pamfýlii, kde ich Ján Marek opustil a vrátil sa do Jeruzalema, pretože sa obával obtiažnej a nebezpečnej cesty, ktorú sv. apoštoli mali pred sebou. Prišli do Antiochie v Pisidii a tam hlásali slovo Božie v židovskej škole – zatvrdnutí neprijali učenie Kristovo, mnohí pohanovia však boli pokrstení. A keď sa Židia proti apoštolom vzbúрили, odišli do Cilície a obrátili množstvo Židov a pohanských Grékov. Židia sa aj tu proti nim vzbúрили, preto apoštoli odišli do Lycaonie. Tu, v meste Lystra uzdravil sv. Pavol od narodenia chromého muža. Pohanovia sa tak začudovali tomuto zázraku, že si mysleli, že sami bohovia ich navštívili a chceli im ako bohom Merkúrovi a Jupiterovi priniesť obeť. Len s ťažkosťami sa sv. apoštolom podarilo tejto modloslužbe zabrániť. A hovorili pohanom, že len pravému, živému Bohu, Stvoriteľovi neba a zeme sluší sa obety prinášať. Odišli potom do mesta Derbe, kde obrátili mnohých pohanov.

Vo všetkých menovaných mestách navštívili kresťanov, posilnili ich vo viere, ustanovili im kňazov a potom sa vrátili späť do svojho hlavného mesta, Antiochie. Na celej tejto apoštolskej ceste, ktorá trvala viac rokov,

znášal sv. Barnabáš so sv. Pavlom odvážne a vytrvalo všetky prenasledovania od Židov a pohanov.

Roku 51 sa v Jeruzaleme konalo prvé cirkevné zhromaždenie. Ako v Antiochii, tak aj v ďalších kresťanských mestách povstali spory – jedni kresťania, pochádzajúci zo židovstva, mysleli, že treba zachovávať aj v kresťanstve starý židovský zákon, najmä obriezku; iní kresťania, predtým pohania, to odmietali. Obaja sv. apoštoli išli teda tiež do Jeruzalema a predložili tam sporné články apoštolom. Cirkevný snem uviedol túto vážnu vec na pravú mieru – Pavol a Barnabáš, ktorí od pokrstených pohanov v Antiochii a ďalších mestách obriezku a plnenie ďalších židovských obradov a obyčajov nepožadovali, boli snemom pochválení. A v tomto zmysle rozhodol snem o celom spore. Pri tejto príležitosti oznámili ostatným apoštolom, čo na svojich cestách pre sv. Cirkev vykonali.

S listom pre cirkev v Antiochii a ďalších mestách v Sýrii a Cilícii sa obaja sv. apoštoli vrátili do svojho sídelného mesta, kde sv. Barnabáš vo všetkej pokore po boku sv. Pavla na spasení duší pracoval. Sv. Barnabáš bol jeden z prvých Kristových učeníkov, on odporúčal prijať sv. Pavla medzi apoštolov a predsa mu vždy uvoľnil prvé miesto a čo úprimne ho bratsky miloval. Tým dokázal, že bol skutočne «dobrý muž», ktorý nič iné nehľadal, len česť a chválu Božiu a spasenie veriacich.

Sv. Barnabáš lieči chorého

zdroj: wikimedia commons

O krátky čas sa opäť vydali apoštolskú cestu, každý však svojím smerom, aby ohlasovali sv. Evanjelium v rozličných krajinách – lebo sv. Pavlovi sa nepáčilo, že sv. Barnabáš opäť vzal so sebou nábožného Jána Marka, ktorý ich predtým opustil. Barnabáš nastúpil s Jánom Markom na loď a preplavil sa na ostrov Cyprus, kde mnohé roky sv. Evanjelium hlásal. Sv. Pavel vzal sebou Silvasa a «chodil po Sýrii a Cilícii a potvrdzoval vznik miestnych cirkví a prikazoval zachovávať prikázanie apoštolov a starších».

Sv. písmo nám nič viac o sv. Barnabášovi nehovorí. Z ústneho podania je však známe, že sv. apoštol z Cypru išiel do Ríma a Milána, kde ako prvý zvestoval Kristovo učenie a založil kresťanskú cirkev. Za sedem rokov viedol ako biskup v Miláne cirkev Božiu a zanechajúc tam jedného učeníka – biskupa, vrátil sa do svojho rodného kraja na ostrov Cyprus. Alexander, ktorý žil v 6. storočí na ostrove Cyprus, rozpráva, že sv. Barnabáš svojimi horlivými kázňami skoro všetkých obyvateľov ostrova na sv. vieru obrátil. Židia, ktorí ho už v Sýrii prenasledovali, vzbúrili luzu v meste Salamis proti nemu, a tá ho roku 62 ukameňovala.

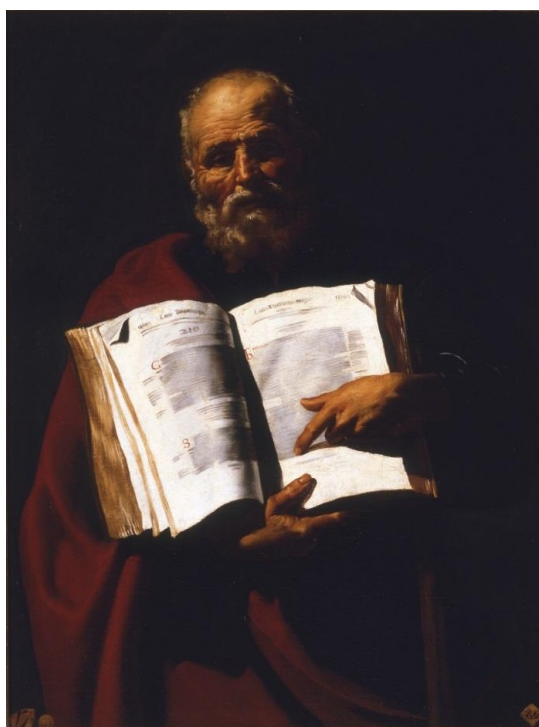
V roku 485 odkryli jeho pozostatky a na jeho prsiach našli ležať vlastnoručný odpis Evanjelia sv. Matúša, ktorý potom doručili cisárovi. Cisár dal v Salamis vystavať krásny kostol a pochoval do neho pozostatky sv. Barnabáša. Sv. Cirkev prechováva grécky list, Barnabášom písaný na všetky ním založené cirkvi, plný apoštolskej dôstojnosti, ktorý v prvých storočiach vo všetkých kresťanských kostoloch čítaný býval. Tento znamenitý list nebol zaradený do Sv. písma, lebo sv. Barnabáš nebol bezprostredne od Krista Pána za apoštola povolaný. Mesto Miláno si ctí Barnabáša ako svojho patróna, k jeho úcte tam bol aj chrám posvätený. A od neho dostali mnísi barnabíti (pôvodne sa rád nazýval Klerici sťatia sv. Pavla, lat. Clerici S. Pauli decollati) svoje meno.

Vyobrazuje sa, ako drží v ruke kamene.

Poučenie

Duch Svätý povedal kresťanom v Antiochii: «Oddelte mi Šavla a Barnabáša k úradu, ku ktorému som ich povolal.» A predstavení cirkvi sa postili, modlili a požehnali ich a posvätili za apoštolov. A čo títo svätí konali medzi národmi, bolo k osuhu sv. Cirkvi, ku cti Božej a k duševnému spaseniu mnohých tisícov. Veď od tohto času precestovali novovyvolení apoštoli, najprv spoločne, neskôr každý osve, všetky krajiny Malej Ázie, grécke a rímske provincie na Stredozemnom mori, obrátili mnohé tisíce Židov a pohanov a položili základ, na ktorom sa sv. učenie Kristovo tak rýchlo po celom svete rozšírilo.

Hľa, tu je príklad pre tých, ktorí si volia stav duchovný alebo kláštorň život. Po celý rok pracovali pre sv. Evanjelium títo sv. muži v Antiochii, päť ďalších rokov hlásali sv. Evanjeliu národom tam a v okolitých mestách a krajinách, medzi ustavičným prenasledovaním, často v nebezpečenstvách života. A len teraz označil ich Duch Svätý za hodných, aby pod Jeho ochranou učiteľský úrad vykonávali. Nie svetské ohľady a zemské pohnútky majú pohnúť mladíkov k tomu, aby si duchovný stav volili. Bol by to hriech proti Duchu Svätému. O tomto stave znejú tiež slová Kristove: «Mnoho je povolaných, ale málo vyvolených.»

Sv. Barnabáš, apoštol

zdroj: wikimedia commons

Sv. Barnabáš ako Pánov učeník a apoštol mal vždy pred očami Boží zákon a usiloval sa žiť vždy sväto. Tým zrejmé poukázal, že človek môže zostať blaženým v každom stave. Niet povolania a stavu na svete, v ktorom by človek nemohol byť spasený; podobne niet stavu, v ktorom by nemohol byť zatratený. Nie stav robí človeka svätým, lež dobré skutky, ktoré človeka nasledujú do večného života. Kresťan, ži tak vo svojom stave, ako sv. Barnabáš. Skúmaj, aký je duch tvojho povolania, a usiluj sa mu primerane žiť. Svetský človek musí inak žiť, ako duchovný, duchovný inak ako pustovník.

Keď máš vlastné pravidlá, zachovávaj ich, ak nemáš, zachovávaj príkazy Božie. Nasleduj tých svätých, ktorí v tom istom stave žili, v ktorom ty žiješ, vzývaj ich, aby za teba orodovali. Maj vždy svoje srdce v nebi, lebo tam býva Boh, poklad tvoj!

Modlitba

Ó Bože, pouč nás, ako vo svojom povolaní môžeme najistejšie byť svätí, žeby sme tak žili, ako Ty chceš, a niekedy tej radosti účastnými sa stali, aby sme, so sv. Barnabášom spojení, slávu Tvoju ohlasovať mohli, ktorý žiješ a kraľuješ od večnosti do večnosti. Amen

-mip-

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/sv-barnabas-apostol-a-milansky-biskup/>